Ulkoasiainvaliokunta

Keskiviikko 3.9.2025 klo 11.00—13.00

Läsnä
puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)
jäsen Pekka Haavisto vihr
jäsen Veronika Honkasalo vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
jäsen Antti Kaikkonen kesk (18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok
jäsen Pia Kauma kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Antti Lindtman sd (28, 29, 30, 31) (27 osittain)
jäsen Veijo Niemi ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26)
jäsen Wille Rydman ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
jäsen Jenna Simula ps (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
jäsen Tytti Tuppurainen sd (8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (7, 29 osittain)
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Timo Harakka sd (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (6, 29 osittain)
varajäsen Vilhelm Junnila ps (28, 29, 30, 31) (27 osittain)
varajäsen Mikko Savola kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28) (29 osittain)
varajäsen Tuula Väätäinen sd

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä (27, 28, 29, 30, 31)

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Ulkoasiainvaliokunnan sihteerin sijaisen määrääminen

Todettiin apulaispääsihteerin sijaisen määränneen valiokuntaneuvos Kirsi Pimiän hoitamaan ulkoasiainvaliokunnan apulaissihteerin tehtävää tilapäisenä lokakuun 2025 loppuun asti.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosurin välisen assosiaatiosopimuksen neuvottelemisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2018 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 15/2025 vp

Ulkoasiainvaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 15/2025 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle kansainvälisen Ukraina-vaadekomission perustamista koskevan sopimuksen neuvottelemisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 25/2025 vp

Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Asevalvonnan ajankohtaiskatsaus

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 40/2025 vp

Liiteasiakirja UM muistio 18.6.2025 Asevalvonnan ajankohtaiskatsaus ; A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti ryhtyä käsittelemään asiaa.

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

7. Valtioneuvoston selvitys: Ajankohtaiskatsaus UNIFIL-operaation tilanteesta

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 41/2025 vp

Liiteasiakirja UM muistio 19.6.2025 Ajankohtaiskatsaus UNIFIL-operaation tilanteesta ; A 7

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Merkittiin selvitys saaduksi.

8. Valtioneuvoston selvitys: Puolustusministeriön muistio aiesopimukseen liittyen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 42/2025 vp

Liiteasiakirja PLM muistio 23.6.2025 aiesopimukseen liittymisestä TLIV ; A 8

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Valtioneuvoston selvitys: Puolustusministeriön muistio 23.6.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 43/2025 vp

Liiteasiakirja PLM muistio 23.6.2025 Puolustusministeriön muistio 23.6.2025 ; A 9

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi puolustusvaliokuntaan.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Valtioneuvoston selvitys: Ukrainan rauhaa ja turvallisuutta käsittelevä päämieskokous 10.7.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 44/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 38/2025 vp

Liiteasiakirja UM muistio 9.7.2025 Ukrainan rauhaa ja turvallisuutta käsittelevä päämieskokous 10.7.2025 ; A 10

Liiteasiakirja UM muistio 14.7.2025 Ukrainan rauhaa ja turvallisuutta käsitellyt päämieskokous 10.7.2025 ; B 10

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 10.7.2025.

Jatkokirjelmä UTPJ 38/2025 vp - UTP 44/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 14.7.2025.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Valtioneuvoston selvitys: Yhdysvaltojen ja Venäjän presidenttien tapaaminen Alaskassa 15.8.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 45/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 36/2025 vp
Liiteasiakirja UM muistio 15.8.2025 Yhdysvaltojen ja Venäjän presidenttien tapaaminen Alaskassa 15.8.2025 ; A 11

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 15.8.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

12. Valtioneuvoston selvitys: Kansainvälisen avun antaminen Ukrainaan

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 16/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 31/2025 vp ; A 12
Liiteasiakirja PLM muistio 27.6.2025 Kansainvälisen avun antaminen Ukrainaan

Jatkokirjelmä UTPJ 31/2025 vp - UTP 16/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Merkittiin selvitys saaduksi.

13. Valtioneuvoston selvitys sotilaallisen EUMAM RCA -neuvonanto-operaation käynnistämisestä Keski-Afrikan tasavallassa.

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 30/2014 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 13/2016 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 18/2018 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 9/2020 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 29/2024 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 30/2025 vp ; A 13
Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/EU:n sotilaallisen EUTM RCA -kriisinhallintaoperaation mandaatin jatkaminen

Jatkokirjelmä UTPJ 30/2025 vp - UTP 30/2014 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Merkittiin selvitys saaduksi.

14. Valtioneuvoston selvitys: EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/EUBAM Rafah -siviilikriisinhallintaoperaation mandaatin jatkaminen vuodella ja sen muuttaminen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 13/2018 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 37/2025 vp ; A 14
Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/EUBAM Rafah -operaation mandaatin maantieteellisen soveltamisalan laajentaminen

Jatkokirjelmä UTPJ 37/2025 vp - UTP 13/2018 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 14.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

15. Valtioneuvoston selvitys: EU:n erityisedustajien mandaatit ja toimikaudet

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 21/2023 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 26/2024 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 43/2024 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 3/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 17/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 29/2025 vp ; A 15
Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/ Neuvoston päätökset EU:n Suurten järvien sekä Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä v

Jatkokirjelmä UTPJ 29/2025 vp - UTP 21/2023 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Merkittiin selvitys saaduksi.

16. Valtioneuvoston selvitys: Moldovaa epävakauttavien toimien johdosta määrättävien pakotteiden lisääminen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 35/2024 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 33/2025 vp ; A 16

Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/ Moldovaa epävakauttavien toimien johdosta määrättävien pakotteiden lisääminen

Jatkokirjelmä UTPJ 33/2025 vp - UTP 35/2024 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Merkittiin selvitys saaduksi.

17. Valtioneuvoston selvitys: Venäjä-pakotteet

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 49/2024 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 4/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 20/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 27/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 34/2025 vp ; A 17
Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Toimenpiteiden laajentaminen; Venäjän epävakauttavien toimien johdosta käyttöön otetu

Jatkokirjelmä UTPJ 34/2025 vp - UTP 49/2024 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Asia on käsitelty kirjallisessa menettelyssä 9.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

18. Valtioneuvoston selvitys: EU:n tuki Afrikan sarven alueelle

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 47/2022 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 14/2023 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 41/2024 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 35/2025 vp ; A 18
Liiteasiakirja EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/EUNAVFOR Atalanta -operaation mandaatin muuttaminen varjolaivastoon liittyvän seurann

Jatkokirjelmä UTPJ 35/2025 vp - UTP 47/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Merkittiin selvitys saaduksi.

19. Valtioneuvoston selvitys: Naton huippukokous Haagissa 24.-26.6.2025

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 13/2025 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 26/2025 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 32/2025 vp ; A 19

Liiteasiakirja UM muistio 7.7.2025 Naton huippukokous Haagissa 24.-25.6.2025

Jatkokirjelmä UTPJ 32/2025 vp - UTP 13/2025 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

20. EU:n ja Moldovan huippukokous 4.7.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 55/2025 vp

EUN-asiakirjaluonnos EU:n ja Moldovan huippukokous 4.7.2025
EUN-raportti EU:n ja Moldovan huippukokous 4.7.2025 Chișinăussa

Raportointi

Valiokunta merkitsi saapuneeksi: ulkoministeriön raportti 17.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

21. EU:n ja Kanadan huippukokous 23.6.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 61/2025 vp

EUN-raportti EU:n ja Kanadan huippukokous 23.6.2025
Liiteasiakirja Liite 1: EU-Kanada Joint Statement
Liiteasiakirja Liite 2: EU-Kanada SDP

Raportointi

Valiokunta merkitsi saapuneeksi: ulkoministeriön raportti 8.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

22. EU-Japani huippukokous 23.7.

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 73/2025 vp

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 73/2025 vp
EUN-raportti EU:n ja Japanin huippukokous 23.7.2025 -jälki-informointi

Raportointi

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

23. EU-Kiina -huippukokous 24.-25.7.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 71/2025 vp

Liiteasiakirja EU-Kiina huippukokous 24.7.2025
EUN-raportti EU:n ja Kiinan huippukokous 24.7.2025

Raportointi

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

24. Euroopan unionin neuvoston kokous 15.7.2025 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 67/2025 vp

EUN-asiakirjaluonnos Ulkoasiainneuvosto 15.7.2025; Suomen tavoitteet ; A 24

Valmistelu

Kirjallinen menettely 10.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

25. Euroopan unionin neuvoston kokous 14.7.2025 (Ulkoasiainneuvosto, kauppa-asiat)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 68/2025 vp

EUN-asiakirjaluonnos Ulkoasiainneuvosto (kauppa) 14.7.2025; Suomen tavoitteet ; A 25

Valmistelu

Kirjallinen menettely 10.7.2025.

Merkittiin selvitys saaduksi.

26. Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS asetuksen (EU) 2021/947 muuttamisesta ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn tehokkuuden parantamiseksi

Toissijaisuusasia TS 21/2025 vp

Merkittiin Toissijaisuusasioiden lista saapuneeksi; A 26.

27. Valtioneuvoston selvitys: Puolustusministeriön muistio 29.8.2025 Nato-yhteistyöhön liittyen

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 46/2025 vp ; A 27

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Niklas Backlund, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Eemeli Heikkilä, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Olli Turtiainen, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

28. Valtioneuvoston selvitys: Presidentti Trumpin ja pääsihteeri Rutten aloite Naton kautta koordinoitavasta tuesta Ukrainan asevoimille

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 47/2025 vp ; A 28

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion käsittelyssä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Niklas Backlund, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Eemeli Heikkilä, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Olli Turtiainen, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

29. EU:n epävirallinen puolustusministerikokous 28.-29.8.2025

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 76/2025 vp

EUN-raportti Epävirallinen puolustusministerikokous Kööpenhaminassa 28.-29.8.2025 ; A 29

Valmistelu

Kirjallinen menettely 25.8.2025; A 29.

Merkittiin raportti saapuneeksi 2.9.2025.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- puolustusministeri Antti Häkkänen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Niklas Backlund, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Eemeli Heikkilä, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Olli Turtiainen, puolustusministeriö

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Raportointi valmis.

30. Muut asiat

-

31. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 5.9.2025 klo 11.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala